

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 85. ANULU XX.

Sabiu, in 22 Octomvre (3 Nov.) 1872.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte pãrti ale Transilvaniei s pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intãia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Fundulu regescu.

Este fõrte grea sõrtea romãniloru din Austro-Ungari'a. Este grea si pentru ca, pre lãnga referintiele intre nationile diverse ale tieriei, cari pãna se voru regulã, trebuie inca multa fragmentatura, multa lupta, — noi romãni, din nefericire, avemu sa ne mai luptãmu cu unu reu mare, care este viritu in sinulu nostru, in inim'a nõstra si pre care rev, ierasi din nefericire, unu numeru insemnatu de inteliginti, cãci poporulu e nevinovatu in afaceri de aceste, nici nu voiesce sa-lu recupõsca, necum sa-lu incungiare, bã se afla unii din c o r i f e i i inteligintiei, cari-lu nutrescu sistematicu spre derapanarea romãniloru.*)

Nu voimu astadi sa ne ocupãmu de acestu reu. Vomu suprimã si astadi inca durerile nõstre in privint'a acest'a si ne vomu indreptã privirea in alta parte si adeca la romãni, cari locuiescu pre fundulu regiu.

Aici avemu pre o oria carea se estinde cu putiena intrerupere (districtulu Fagarasiulu si pãrti din comitatele Albei) mai dela riulu Streiulu pãna in Secuime, dela Carpati pãna in Ternavea-mica, lãnga carea e de a se adauge si insul'a bistritiana din nordulu Transilvaniei, o populatiune carea trece cifr'a de 300,000 sufiete. Dintre acestea dupa numeratiunea cea mai nõua 135.000 suntu sasi si aprõpe la 200 mii suntu romãni, lãnga cari mai suntu de a se adauge inca unu numeru neinsemnatu de magiari si alte fragmente de alte nationalitati.

Natur'a a datu Transilvaniei preste totu si frumseti si bogatii naturale destule, potemu in sa sa dicemu ca partea acest'a din cestiune este cea mai frumõsa si totu odata cea mai bogata. Riurile curate cã cristalulu i brasdeza crucisii si curmedisii siesurile cele fropitire, delurile si muntii i suntu imbracati de paduri si de poieni potrivite pentru feniã si pasiune si ce e mai multu, muntii deschidu mai multe porti cãtra siesurile Dunarei, unde vaporulu misca comerciulu mai tare decãtu intre delurile nõstre, si ofera mãniloru ce prisosescu agriculturii cea mai buna ocaziune de a-si tramite productele manufacturi in comerciulu celu miscatu de drumurile de feru si de vapõrele dunarene spre orientulu Europei.

Pãna acum inse teritoriulu descriu nu satisfac nici bunetãtii fondulu seu, nici pusetiunei sele din apropiarea siesurilor Dunarei.

Noi ne-amu dedatu a adscrie impregiurarea acest'a fõrte pre scurtu, dara si fõrte intunecat, tempuriloru vitrege. Tempurile vitrege inse, sãu in parte vitregitateu lor, au trecutu, noi vedemu ca in vecinatatea nõstra, in Romani'a, unde acea vitregitate domnesce inca, pentru ca tier'a acest'a e trasa de siepte poteri in siepte directiuni si zapacita pãna la ametiãla, ca ea totusi prosperãza, ea are cetãti mai multe si mai mari cã Transilvani'a nõstra, ceea ce se umbresce subt unu sceptru tare de vre-o doue sute de ani, si, incãtu privesce fundulu regiu, se „adapa de cultur'a germana“ de vre-o siepte sute de ani. Aici in Tranni'a aru trebui sa fia flõrea floriloru din statulu austro-ungurescu. Si cu tõte aceste nu este asiã.

Suntu vre-o cãte-va cetãti pre cari ni le-a spalatu si infrumsetiatu cãtu s'a potutu strainii de pre tempulu absolutismulu, si care dela sine si prin sine se paru a nu putã face nimic'a, pentru ca nu le insufletiesce spiritulu de intreprindere. Unic'a cetate, Brasiovulu, care face comerciulu celu mai insemnatu din tõta tier'a, face treburile cele bune si are de a-si multiamã renumele, romãniloru, armeniloru si jidoviloru, ce invertescu comerciulu celu mare cu orientulu.

*) Vedi si coresp. „De pre rãp'a drãpta-a Muresiulu“ din nr. trecutu. Red.

Asupr'a intregu teritoriulu acestui'a liberu si destinatu din seculi de a fi liberu planãza si astadi unu aeru amurtitoriu, n'audi de aci decãtu vaierãri, si nu vedi decãtu pedeci la totu pasulu in lõte si intru tõte.

Libertate din vechime, „elementu de cultura“ din vechime, situatiune buna, pamentu bunu si totusi sa avemu ocaziune a ne plãnge ca este amurtiãla, ca nu se face nimic'a spre a putã prosperã!

Pentru cã sa ne potemu orientã in acestu labirintu de lucruri trebuie sa aruncãmu o privire asupr'a trecutul si sa ne facemu o icõna fidela despre cele ce s'au petrecutu in trecutu, de aci vomu putã desnodã nodulu celu gordicu si vomu aflã naturale situatiunea din diu'a de astadi.

Sasii de cãndu s'au asediatu in Transilvani'a, in locu de a fi elementu de cultura, au fostu unu elementu, carele s'au nisuitu in tõte modurile de a inchide tõta bunatatea din pregiorulu lor in ladile sele. Ei prin diplom'a cea dintãiu ce sustienu a o fi primitu dela regele Andreu II alu Ungariei capeta dreptu de a se folosã de cãmpurile, de padurile si de apele romãniloru dimpreuna cu acesti'a, dara o nisuintia tenace si persecutata in decursulu mai multoru seculi tinde a eschide pre romãni dela comproprietate si a dechiarã teritoriulu intregu, pre unde suntu ei respãnditi, de proprietate eschisiva a lor.

Introducerea feudalismulu in tiãra a datu ocaziunea bine-venita spre a se ajunge acestu scopu. Dela vestit'a uniune a celoru trei nationi incõce nu eschidu pre romãni numai dela comproprietatea averiloru comunali, ci se nisutescu a-i eschide si din proprietãtile particulare, mai multu, inteleginti'a si industri'a o apasa la unu privilegiu numai pentru sasi, dela carea romãni se eschidu cu severitate prin legi si suntu faptice eschisi in parte si astadi, in jumetatea a dou'a a secululu alu XIX!

Libertatea asiã dara a fostu falsa precum si elementulu de cultura a fostu falsu, cãci ea n'a fostu unu bunu comunu pentru locuitorii acestui tienutu, ci ea a fostu obedi si ferecaturu pentru cea mai mare parte de locuitori.

Totulu a fostu croitu dara pentru stagnare, din cauza ca domniile privilegieloru s'au indestulitu cu grasimea ce li-au adusu aceste, cei-lalti, adeca romãni, nu au potutu face nimic'a, fiindu-le acum prin lege si prin sicane de totu felulu inchisa calea la ori si ce meseria, la ori-ce intreprindere comerciale; romãni in interesulu societãtii omenesci, despretiindu absurditatea sustienuta in contr'a naturei fondulu regescu, se diceau greci, cãci numai asiã erã permisu cã sa faca comerciulu, la care sasii documentara ca au putiena aplecare.

Pecatele trecutul si chiaru si ale presentulu au inceputu a se resbunã asupr'a fundulu regescu, bã asupr'a tieriei. Angustitatea sasonica au trasu tempu indelungatu mari chin-zesci pentru fundulu regescu, dara si pentru tier'a intrãga, pentru tier'a, carea deca nu avã in senulu seu directiunea acest'a egoistica se miscã mai liberu, si aflã mai curendu indigitiunea naturale, cã Transilvani'a sa devina unu depositu de manufacturi pentru orientu si astadi sa incãpa a desvoltã o viãtia comerciale, carea sa nu aiba sõtia in Europ'a.

Sasii n'au facutu si nu au lasatu pre altii sa faca, si asiã astadi avemu tristulu aspectu, ca afara de impregiurarea ca tier'a nu are nici o industria mai remarcabile, cu carea sa atraga interesulu altoru trebui si sa aduca ce-va viãtia in tiãra, productele crude ale romãniloru de pre marginea de mãdia de a tieriei caletorescu pre pretiori bagatale afara din tiãra, cã sa vina inapoi si sa platimu totu noi pentru ele indiecit, cãndu ni vinu cã manufacturi, si de alta parte cã tier'a nõstra sa nu aiba nimic'a de esportatu in nici o parte.

Si acum cãndu suferimu dejã cu totii in urm'a raticiriloru din trecutu, cãndu aru fi cã locuitorimea

tienutului acestui'a intrãga, sa cante cum sa indrepteze gresielele de mai inainte cãndu aru fi, cã cu midilõcele ce suntu disponibile sa facemu institute, in cari sa põta invetiã generationile viitoare cum trebuie apretiuita tier'a acest'a si pusetiunea ei, si altele cã aceste, sasii si batu capulu, cã pre alte cãi mai modernisate, sa tienã in locu rõt'a tempulu si dupa potiãtia sa revõce stãri esceptiunale favoritoare pentru densii si pentru cei-lalti locuitorii nefavoritõrie, sa dechiarã averea comunã a locuitoriloru din fundulu regescu de proprietate a lor eschisiva.

Aici inse, ne apropiãmu sa pasimu pre alta terenu, despre care vomu reveni a vorbi cu alta ocaziune.

Romãni inse, cari au sciutu invinge greutãtilu a siepte seculi, cari au sciutu sa se lupte pentru aperarea patriei si au sciutu sa se lupte pentru de ai dã acesteia si ai sustienã arterie de viãtia, deca se vedu de nou amenintati a fi neliberi pre pamentulu liberu, si in midiloculu elementeloru de cultura eschisi dela acest'a, aru trebui sa nu stea indiferenti la cele ce se planuescu asupra-le. Ei aru trebui sa arate regimulu ca particularismulu a roinat tier'a si pãna acum si acel'a continuandu-se aru duce-o la perire. Ei aru trebui de alta parte, cã comerciulu cu producte crude sa-lu folosãca spre a potã trece in celu cu manufacturi, carele da unu sbõru mai viu tuturoru intreprinderiloru. Prin viosi'a acest'a aru alongã posomorãla de deasupr'a tieriei, carea amenintã a face din orasielã si satele nõstre nisce morminte spoite, in cari nu e spiritulu de viãtia.

Deci devis'a sa fia meserii si iãra meserii si aceste spriginite de asociãri, inlesnitõrie de intreprinderi mici si mari, dupa cum va cere trebuit'a.

Sabiu 21 Octobre.

Din Pest'a a venit scirea ca pentru acoperirea deficitulu ce a crescutu de trei ani incõce, pãna la 84 milione sa se faca unu imprumutu de 100 milione si ca in privint'a acest'a ministrulu de finance a si inceputu negociãri cu doue consõrtie. Imprumutulu sa vina in piãtia in doue renduri, odata 60 si apoi 40 milione. Imprumutulu de 60 mil. sa fia unu imprumutu de rente cu 5 pct. si sa se emita cu 75 pct. inse asiã incãtu regimulu sa capete jumetate din dobãnd'a ce va cãstiga-o consõrtiulu preste 76 pct. Imprumutulu aru fi sa se platãca in trei rate si adeca cea dintãiu in 15 Novembre cu 20 mil. nominalu, a dou'a la finea lui Decembre si a trei'a la finea lui Februaru a. v. Imprumutulu de 40 milione sa se emita in hãrthie de premii pre lãnga unu cursu de 93 pct. avendu regimulu dreptu de a dispune pãna la finea lui Iuniu a. v. asupr'a emiteriei. — Cametele si amortisatiunea se platescu cu bancnote.

„Pester Lloyd“ inse afla din isvoru siguru ca afacerea imprumutulu preste totu si in detaiu este nefundata si neadeverata.

„Pesti Naplo“ spune ca in Neoplant'a partisanii lui Miletici, intre cari se afla si unii magistrati de ai cetãtii, au spartu capulu unni ampoiãtu de politia anume V u o o t i c i.

Deputetiunea regnicolara croata, respective comisiunile ei s'a consultatu in siedinti'a ei cea din urma asupr'a referintiei guvernulu croatu fatia cu ministeriulu unguurescu, mai departe asupr'a intrebãrei deca pentru reprezentarea Croatiei in parlamentulu unguurescu suntu a se introduce alegeri directe. Afacerile financiale voru ajunge in dilele cele mai de aprõpe la desbãtere.

Press'a opusculare reînnoiesce continuu faimele despre schimbarea ministerului cislaitanu. Faimele aceste se aduc apoi în legatura cu altele cari se deduc din cercurile cele mai înalte, asiá cea despre arhiducele Albrecht ca aru fi disu imperatului ca e tempulu supremu de a impacá odata nationalitátile. Si déca nu voru fi adeverate aceste faime, ele caracterisze situatiunea.

In Prussia partid'a conservativa din casa de susu a dietei prussiane lépeda tóte propunerile privitoare la organizarea districtuale. Bismarck este la Varzin si asiá domni au curagiulu întregu de a face opusculare. Suntu multe opinii cari dau cu socotél'a ca curagiulu ce-lu desvólta astadi casa de susu va sa-i costea esistinti'a, stergându-o din corpurile legiuitóre séu celu putienu manendu pre membrii ei presenti a casa.

Camerele r o m á n e suntu convocate prio decretu domnescu pre 15 Novembre a. c.

Despre nóuele alegeri dela 20 Octobru intr' unele din departamentele franceze, „Gazeta narodova“ se exprima astu-feliu :

„Le journal des Débats“ aru vrea se stabilésca definitivu regul'a de conduita pre care dejá a dat'o republicaniloru pentru viitórele alegeri. „Nici monarchisti corati, nici radicali, a disu acea fóia, si acum repeta cu staruintia : nici radicali, nici regalisti, iéta cuventulu de ordine!“ Acést'a póte fi in adeveru unu cuventu de ordine, o tactica inse nu e o regula, o masima politica.

Amicii republicei nu mai potu votá nici pentru monarchisti adevérati, nici pentru monarchisti mascati si rusinosi, ci trebuie sa voteze pentru republicani : regul'a e fórté simpla. Radicalismului a-i opune monarchi'a, cá doi termeni extremi, dintre cari nu se póte primí nici unulu nici altulu, e o lipsa de alegere si, déca nu ne insielámu, o lipsa de justitia. Cei doi termini opusi si neconciliabili suntu monarchia si republica : între densele trebuie sa se aléga. Intre monarchia si republica e unu abisu : nu suntu si nu trebuie sa se véda decátu óre-cari nuantie între diferitele partite ale republicei. Astu-feliu ne pare ce-va naturale, cá candidatii sa fia deosebiti in diferitele locuri unde se facu alegeri. Deputatii din nordu potu diferi destulu de multu de cei din média-di, cei dela estu potu diferi de cei dela vestu : nu vedemu in acést'a nici unu conveniente, numai toti sa fia d'o potriua decisi a fondá republic'a.

Déca acum vomu fi întrebati dupa ce semn vomu cunósce pre adevératii amici ai republicei, vomu spona ca semnulu celu mai expresivu alu sinceritátiei si alu lealitatiei, in momentul actualu e vointi'a bine caracterisata de a fondá republic'a cu ajutoriulu unei alte camere in celu mai scurtu termen. Semnele opiniei publice variéza dupa împregiurári, inse pentru momentu semnulu celu mai putienu indoiosu alu republicanismului este acést'a : vointi'a de a constitui republic'a fára întârdiare zădnarica, cu ajutoriulu unei camere alese in acést'a intentiune de sufragiulu universale.

Dorimu stabilirea formale a unei republice, in celu mai scurtu termen, nu din nerabdare, ci mai multu cá sa punemu capetu unoru discussiuni desgustátóre, cari s'au inceputu in privinti'a sinceritátiei mai mari séu mai mici a partiteloru. Vremu cá cutare séu cutare omu sa fia sinceru séu nu, vertuosu séu nu, fára periclu pentru statu. Vremu cá republic'a sa fia întemeiata mai multu pre institutiuni de cátu pre bun'a-credinti'a a grupeloru parlamentare. Si ceremu, si nu vomu înceté de a cere constituirea republicei cu ajutoriulu altei camere, pentru ca e preste potintia cá sufragiulu universale sa-si pue vr'odata increderea într'o republica care aru portá semnatura centrului dreptu, compromis, usatu si desonoratu, politicesce vorbindu, in atátea intrige si in atátea manopere monarchice.

Politica cabineteloru din Vien'a si Berlinu.

Lumin'a se respandesce din ce in ce mai multu asupr'a întrevederi celoru trei suverani, si suntemu in stare sa de completámu informatiunile înterióre despre acestu evenimentu. Cabinetele din Vien'a si Berlinu, dupa ce-si precisera, strinsera si-si confirmara aliantia, prin negociarile lor, cauta acum in afara, fia-care in sfer'a sea, sa dea unirei dintre densele o identitate de vederi si de tendintie. Dejá amu facutu cunoscutu ca politic'a lor, tin-diendu la indoitulu scopu de a mantiené pacea si

starea lucrurilor actualu, nu amintesce intru nimic'a sánt'a aliantia de alta data. Acele dóue poteri nu voiescu sa se amestece in afacerile înterióre ale celoru-lalte state ci lasa pretutindeni guvernuloru si popóreloru libertatea némarginita de a se regulá între ele cum voru întielege ; scopulu lor comunu tinde a aperá de ori-ce atingere statu-quo alu politicei actualu, astfeliu precum se asá definitu de vechiile si nóuele tratate, si a se întári mai dinainte contr'a ori-cárei interveniri, ori-cárei perturbatiuni ce aru poté veni din afara.

Acordulu între cele dóue poteri, cu vederile si precautiunile sele, se rapórtá cu preferinti'a la orientu ; cáci, dupa ultimulu resbelu, orientulu a devenitu chei'a boltei ecilibrului generalu. Mai multe simptome atesta ca, la Berlinu cá si la Vien'a s'a recunoscutu fórté bine si s'a distinsu acést'a varietate in ínlantiuirea evenimenteloru ce de curendu se íntemplara pre continente.

Prussia, cá semnu de extrema importantia ce da întaririi guvernului sultanului, luá, dela întrevedere din Berlinu, o nóua positiune diplomatica la Constantinopole, si comitele Andrassy facu la Pest'a, inaintea adunárii delegatiloru, o manifestatiune parlamentara din cele mai accentuate in sensulu acestei nóue politice. Acestu ministru declara ca Austro-Ungari'a, neavendu nici o tendintia de marire si de cucerire, nu aspira decátu sa traiesca in pace cu tóta lumea ; „dara, adauga densulu, pentru cá acést'a pace sa fia respectata de altulu, trebuie sa se dica in strainatate ca guvernulu imperatului póte fi totu atátu de bine unu inamicu periculosu cá si unu bunu vecinu.“ Gravitatea acestui limbajiu nu va scapá nimenu din vedere ; cáci inlatura ori-ce indoitnia.

Turci'a forméza unu elementu esentiale alu ecilibrului generalu. Primirea sea in concertulu europénu, consacrata de congresulu dela Parisu, face onóre diplomatiei contemporane, cáci probéza atátu inteliginti'a calcululoru sele politice cátu si progresulu ce a facutu in occidentu tolerantia religioasa. In adeveru, o politica desinteresata, desbracata de tóte preventiunile vechi in contr'a lumii musulmane si a islamismului, va fi de aci inainte singurul midilocu de a combate cu eficacitate tendintiele amenintátóre ale unei politice separatiste, care-si acopere planurile de desmembrare a imperiului otomanu subt masc'a unui falsu fanatismu religiosu si a unei false civilizatiuni. Vechi'a politica orientale de cinci se lamentá totu-déun'a fára folosu de conditiunea a siése milióne de turci, fára a se marturi adevératulu fondu alu lucruriloru, adeca, ca pre acestu pamentu cuceritorii pretiuescu multu mai multu cá cuceritii. Turcii au valórea si energi'a morale, pre cându supusii lor, crestinii suntu departe de a se poté guverná insasi, si cu mai mare cuventu de a poté guverná minoritatea musulmana.

Dela finele restauratiunei pâna la caderea celui de alu doilea imperiu, politic'a celoru dóue poteri maritime luá unu drumu gresitu in oriente. Acést'a politica oferí lumii într'unu modu constante spectaculu incosecintieloru si incoerintieloru prin car-enervá si distrugea chiaru oper'a la care erá chiea mata si pre care se silea s'o ímplinesca. Cabinetulu din Parisu si Londonu mergeau totu-déun'a chiaru in contr'a problemei ce se invoiéu sa deslege, punendu-se pre d'o parte cá santinela la pórt'a imperiului otomanu spre a-i veghiá integritatea, si pre de alt'a, ímbucatiendu séu lasáandu sa se ímbucatiése chiaru acea integritate, mai întâiu prin emanciparea Greciei si in urma prin actiunea unei propagande active si a unui spiritu ascunsu de revetire. Neîncetatu incuragiata, celu putienu indirectu, de aceste cabinetu, acést'a propaganda, spriginindu-se cându pre principiulu de reforma, cându pre principiulu religiosu, provocá continuu reclamatiunile europene, scuduia autoritatea si independinti'a sultanului si turburá pacea înterióre a rasei domnitóre. Ce e mai intristatoriu decátu a vedé guverne mari urmarindu unu scopu prin nisce midilóce pucinu întiepte séu pre deplinu false !

Dupa caderea celui de alu doilea imperiu franceze, si mai cu séma dupa sfasierea vechiului tratatu dela Parisu, — un'a din consecintiele acestui mare desastru, — séu ca unu nou contr'a-pondu luá in oriente locul ocupatu de alu celoru dóue poteri maritime, care disparuse, séu ca imperiulu otomanu devenea o Polonia musulmana, care aru fi fostu pentru Europ'a civilizata o sorginte de imense desordine, in acél'a-si tempu cându s'aru fi datu ecilibrului generalu ultim'a lovitura.

Acestu contr'a-pondu, in opiniunea ómeniloru de statu dela Vien'a si Berlinu, s'aru gasí astadi cu

totulu in întielegerea intima a celoru dóue cabinetu, cari voru inlaturá gresielele de alta-data ale Franciei si Angliei, nu voru lucrá spre a nemultiami si revoltá supusii sultanului si nu voru voi sa aiba de clienti pre crestinii inamici turciloru : din contra, si propunu sa sustiena sinceru caus'a Portiei, de atát'a tempu reu aperata séu parasita. Fára indoéla, déca aliantia le va fi durabile, concursulu le va fi multu mai eficace cá alu celoru dóue poteri maritime, cari, arare-ori unite in interese si in calea ce ur-mau, difereau in Oriente chiaru in perspectivele cele mai departate, si prin positiunea lor geografica, — spre dovada resbelulu Crimei, — erau putienu apte d'a ersés, la trebuintia, asupr'a inamiciloru Turciei, vr'o presiune morale imediata si suficiente.

Tóte acestea s'au schimbato astadi. De securu, dupa revisiunea tratatulu dela Parisu, periculu pentru Pórtia va poté fi mai mare din partea despre mare decátu din cea de pre uscatu ; dara sa presupnemu, ca o imposibilitate, unu nou resbelu între Turci'a si Russi'a nu mai incupe indoéla cá o puternica invasiune din partea celoru dóue poteri in Poloni'a si in provinciile baltice ale Russiei va fi mai eficace in ajutoriulu Portiei decátu flotele íntrunite de alta data ale Franciei si Angliei.

In occidentu cele dóue cabinetu au alesu pensul'a italiana cá centrulu unei actiuni eventuale. Politic'a lor, in acést'a parte a Europei, tinde a mantiené unitatea monarchica a Italiei contr'a întórcerei poterei temporale a papalitatiei. In fine, in ceea ce privesce guvernulu înterióre alu stateloru respective, aceste dóue poteri si-au rezervatu, fia-care in partea sea, o deplina libertate de actiune. Cu tóte acestea ce insiéla multu acei'a cari credu ca esista o însemnata deosebire de opiniune între ele in privinti'a Vaticanului si cestiunei religiose. Politic'a celoru dóue guverne in acést'a cestiune se deosebesce mai multu in forma decátu in fondu. Solidaritatea lor se va vedé indata dupa vacanti'a Sántolui-Seauu.

Dara inca odata, séu ca noi ne insielámu fórté multu, séu ca de asta-data teatrulu viitoriu alu mareloru evenemente nu va fi Occidentele, ci Orientele continentelul. Unu motivu mai multu, dupa noi, cá Franci'a sa nu se espuna la sórtéa vijeliei ce aru poté ísbucni într'o di. Franci'a n'are nici unu amestecu cu politic'a de Trei, care va conduce, póte, la unu resbelu între densele. Dupa noi, trebuie sa se tiena departe de relatiunile lor, precum si de ori-ce combinatiune isolota cu un'a séu cu alt'a. Franci'a, din fericire, e inca destulu de puternica spre a se aperá, si déca sta in pace acasa la dens'a, fiindu-ca interesulu maiore alu viitoriului i-o comanda astadi imperiosu, n'are absolutu a se teme de unu atacu din afara. Suntu unele spirite între noi cari credu ca Prussia, odata platita, ne va cautá vr'o cértá de némtiu cá sa reincepa lupt'a cu noi. Privimu fára téma acést'a eventualitate, dara n'o credemu. Marii actori dela Berlinu suntu cu o mia de leghe departe de unu asemenea gându, scopurile lor suntu in alta parte : viitoriulu se va ínsarciná s'o probeze.

„Memorial diplomatique.“

Romani'a fatia cu schimbarea veziriloru.

„Trom Carp.“ in nr. dela 15 Octobru aduce unu articlu însemnatu fatia cu schimbarea amintita de mai multe ori si de noi. Lu reproducemu aici in tóta estensiunea :

„Au venit brodite tocmai la tempu dóue lucruri, de mare importantia si unulu si altulu, cá sa distreze spiritele din directiunea lor contr'a guvernului actualu, pentru sfasierea legei drumuriloru de feru in plin'a ei vigóre ; pentru íncuitátile comise de cátra administratiunea monopolului tutunului in complicitate cu guvernulu ; pentru neîmplinirea arendiloru mosiiloru statului de pre la arendasi, deputati si senatori, séu de pre la afiliati cu acésti'a, spre castigarea voturiloru lor de sustinere in vinele capitali ale acestui guvern.“

Pre cându spiritele tóte erau dispuse, cum nu póte fi mai reu, — contr'a guvernului actualu, cu procesele de presa, spre amutirea tuturoru organeloru publice — eata dóue evenemente mari, unulu politicu si altulu nationale, cari vinu sa atraga privirile tuturoru spre densele, si sa faca a se mai amená cris'a ministeriala.

Evenimentulu politicu este amestecaturile tridintelui germanu pre Bosphoru de cátra Tritonii pusi de cancelariulu Germaniei in giurul Sultanului cá sa faca acést'a ; iéra evenimentulu nationale este concentrarea trupeloru, manevrele lor si discursulu imbarbatoriu si de animare alu domnitoriului.

Sa lasăm guvernul și ale guvernului pentru un moment aci, precum și ale armatei, că să dăm mai întâi oarecari desluciri lectorilor nostri despre evenimentul cel mare, evenimentul politic, despre care vorbirăm, care putea să fie fostu nouă și pre care l'a imbrancit Franța și Anglia unite.

Pre cându manoperele cancelariului Germaniei aducea viziru pre Midhat-pasi'a, jurnalele europene constatau din toate părțile că guvernul Portiei este cu totul în apele germane, și că Bismarck acum dirige și afacerile Portiei. Că guvernul lui Midhat-pasi'a eră pus de Bismarck-Andrássy, n'au mai fostu indoiéla pentru nimenea.

Amu mai spus lectorilor nostri parerea noastră, ca art. I, din tratatul tacit al celor trei monarhi ai Nordului, la Berlin, trebuie să fie deslegarea cestiunii orientului, până cându Franța și Anglia nu voru poté să se mize de la densele de acasă.

Midhat-pasi'a dăra a fostu insarcinat de către cei ce l'au pus viziru să radice sangiacu-sierifulu într-o mână și iataganulu în altă, și să amenintie, cu sabia și topuzul, pre totu acei'a cari, prin sângele lor și prin ajutorul Europei occidentale, au esit de multu din acelu regim.

Midhat-pasi'a, — calcându pre interesele Bulgarilor, escitându pre montenegrii, insultându pre junele principe alu Serbiei, — cărui'a i aretă piramidele de capetieni albite de pre câmpia Cosiovei, — trece Dunarea cu scrisori insultătoare către Dominatoriul românilor, principele Carol de Hohenzollern Sigmaringen, negându Romaniei și chiaru cele dobândite prin regulamentul organic, revindicându tractatele Portiei cu puterile europene și capitulațiunile din statele barbarești în statulu european alu românilor, recunoscutu astfelu în tratatul dela Paris, proclamatu cu deplinătate autonomu prin statutulu din 2 Maiu, recunoscutu de către Pôrta și de către puterile garante; și unde justiti'a se da cu codicii Franceiei.

Midhat-pasi'a facea aceste toate, precum se vede, după o programă trasa de către acei'a ce l'au pus viziru, remanendu asupra maresialului diplomatiei europene, d. de Bismarck, să face cele-lalte; și atit pre principii ultragiati, să esciteze poporele insultate și amenintiate în interesele lor, preparându astfelu materi'a combustibilă de o parte și inflamabilă de cealaltă, și în asiă apropiere încât, la momentulu prehotaritu, cu o singură schințea, să se face exploziunea.

Astfelu este invederatu, că se ticloise lucrulu. Betrân'a Albionă inse și viclenulu ministru alu lui Ludovicu-Philippu, au întielesu pre cancelariu dela cele dintâi articulare ale automatului osmanliu, și prin clasiculu nationalistu ministru bonapartistu alu lui 10 Maiu, d. de Vogué, au dejucatu foarte lesne toate manoperele diplomatului germanu.

Majestatea Sea Sultanulu întielegendu cursele ce i se întindu, a destituitu pre vizirulu cancelariului și a rechiamatu pre vizirulu Mahmud cu simpatie franco-anglese, cari simpatii au fostu totu deon'a france, leali în interesele cele adevărate ale Portiei.

Satisfacțiunea fiindu dată complectu Romaniei și Serbiei, nu mai este nici umbră de pretestu că să-si mai alege frazele jurnalele române contr'a Majestății Sele Sultanului, bunulu nostru Suzeranu, și rugăm pre cei dela „Pressa“ să ne slăbească cu independența și regatul Bismarckianu, căci noi nu vomu cogetă, la cea mai mică schimbare a situațiunii noastre politice, până cându Franța, republicana și imperială, nu va veni la culminea ei și nu-si va primi presedinti'a în afacerile europene. Nu vomu isbuti advocatiu lui Bismarck dela „Pressa“ să ne facă să avemu încredere în bunele intențiuni pentru noi ale dloru Bismarck și Andrássy cari ne-au saracitu statulu pre căi economice, cum sa fimu numai buni de ingenuchiatu pre căile politice.

Avem destule de făcutu: lupte contr'a lovirilor economice ale Austriei și ale Prusiei, și organizare de armare întinsă, instruită, disciplinată și bine echipată, spre a avea valorea noastră intersecă, cându interesele civilizațiunii ne voru chiamă să ne punem în linie cu marii operatori ai ei.

Suntem și remanem statulu latinu, autonomu, cu administrațiune și legiferare independentă, semi-suverană, sub suzeranitatea Portiei, urmându a-i plăti pesi-hesiulu legiuitu din vechime, pentru că să ne dea ascultare și să ne putemu întielege, precum o deslusiesce tratatul din Paris, la casuri de întemplant de încălcări ce s'aru face teritoriului

nostru, adică cându va veni vre-o putere asupra noastră, cărei'a să nu putemu dá singuri populu, și cându ne vomu reclamá fruntariile noastre cele legitime, calete de către vecinii nostri. Acest'a este situațiunea noastră politică, și să ne dea pace ingeniosulu cancelariu cu care nu avemu, și nici ca voim să avemu, nici o afaceri.

Rugăm pre luminatul guvernulu actualu alu Majestății Sele Sultanului, să ne răspundă cu aceeași lealitate în manifestațiunile noastre de devotamentu, și să nu mai dea privilegiu de ură, care ură, va fi fatală, și nouă și Portiei.

Jurnalele ce primirăm în urma din Constantinopole, ne aduseră scirea că nu Mahmud-pasi'a a înlocuitu pre Midhat-pasi'a la viziriatu, ci Mehemed Ruchdi-pasi'a.

Cu toate acestea „Levant-Herald“ asigura, că între Mehemed-Ruchdi-pasi'a și între Mahmud-pasi'a, nu esita nici o divergență în tendințele politice. „Levant-Times“ merge și mai departe; elu certifica că evenimentulu la viziriatu alu lui Mehemed-Ruchdi-pasi'a, nu este decâtu pentru unu scurtu provisoriatu, până la posibilitatea înlocuirii acestui'a chiaru și cu Mahmud-pasi'a. Resulta dăra, că fia Mahmud fia Mehemed, adevărulu este că politică occidentală a triumfatu asupra politicii prusso-austriace cu alungarea dela viziriatu a lui Midhat-pasi'a; adevărulu mai este încă că visit'a unui principe prussianu la Constantinopole, a scos unu viziru și a pus în locu pre altulu care convenea Germaniei, și visit'a unui principe rusu la Constantinopole, a scos pre vizirulu nemitu și a pus pre altulu care convine astăzi și politicii occidentale și politicii rusesce, din cauză că tocsinulu n'a sunatu încă, se vede, pentru împartirea orientului.

Credem căderea lui Midhat-pasi'a și radicarea lui Mehemed-Ruchdi, cea dintâi neajungere a politicii asupritore a principelui de Bismarck; și dela cine îi vine lovitura? dela marele duce alu Rusiei, imediatu după imbrățișarea ce si-au făcutu și după sarutarea frăției ce si-au datu, tustrei imperatii, la decanulu imperatoru a casa, la celu mai betrân, la celu mai puternicu.

Cu această împregiurare noi nu mai putemu dice alta, decâtu că, felicitându pre noi insine, felicităm pre înalt'a Pôrta că a putu să rumpă cu politică Germaniei care o punea în vrajba cu totu aliatii sei cei mai sinceri.

Dăra guvernulu grecescu ce mai dice acum? Tare se îngâmfiă, la spatele politicii dlui de Bismarck, cându vrea să arete că elu face toate amestecaturile în Romani'a.

Mai cere acum restabilirea vice-consulului seu în Brail'a? Mai cere aplicarea capitulațiunilor și câte mai cerea până mai alaltă-ieri?

Postesca să facă cu unu viziru că Mehemed-Ruchdi ceea ce faceau cu Midhat.

Mehemed-Ruchdi-pasi'a, în versta de 62 de ani, nu este nou la audiuulu celor ce s'au ocupatu cu ale politicii.

Mehemed-Ruchdi-pasi'a cunoscutu prin agerimea întiegiunii sele, precum și prin numeroșele sele lucrări literare în limb'a turcescă, și prin traducțiunile din limb'a franceză în cea turcescă, a fostu apreticitu foarte de marele Sultanu Mahmud. La 1853, a fostu ministru de resbelu cându a combătutu cu energia pretentiunilor principelui Mencicoff.

Îndată după declarațiunea de resbelu din 1854, a cedatu postulul seu lui Riza-pasi'a, și fû numitu comandantulu alu gardei imperiale. La 2 Iunie 1855, fû din nou numitu ministru de resbelu unde a statu până la mârtea lui Aali-pasi'a pre care l'a succedatu că mare veziru.

Dăca „Courrier de France“, care se crede bine informatu în toate, a scitutu ce spune cându ne arată că planulu vezirului Midhat eră să confunde armatele, române și serbe, în armat'a otomană, negresitu că aci eră unu visu după care trebuia să vină o foarte tristă desceptare.

Potu fi casuri cându armat'a română să se alizeze cu armat'a turcescă, conformu chiaru tratatului din Paris, dăra cu politică ce inaugură fostulu veziru, eră de natură oare să se pōta crede un'a că acest'a? Armat'a română este naturalmente aliată armatei turcesce, ori de câte ori vezirulu înaltei Portii se va inspiră din politică occidentală a Franceiei și Angliterei, și atunci cându aru face Torci'a unu resbelu asupritorilor nostri, ceea ce iera-si nu se putea speră dela vezirulu Midhat.

Ambasadorulu Rusiei din Constantinopole, d. Ignatieff, s'a grabitu celu întâi să felicite oficiale

evenimentulu la viziriatu alu acelu'a care, în alti tempi eră teribilulu adversariu alu principelui Mencicoff.

Asiă se schimbă lucrurile în politică. Noi cari, pre atunci, aplaudam pre Mehemed-Ruchdi-pasi'a, suntem și astăzi în umbr'a dlui Ignatieff, și felicităm, împreună cu ministrulu Rusiei, evenimentulu la viziriatu alu Altetiei sele Mehemed-Ruchdi-pasi'a.

Cestiunea politică regulată cum nu se putea mai bine, grăția Franceiei și Angliei, precum și norocitei caletorii la Constantinopole a Altetiei Sele Imperali marelu duce Nicolae alu Rusiei, să venim la cestiunile din nauntru, și să începem cu ministrulu din afara spre introducerea din cele din afara la cele din nauntru.

Gazetele grecesce ne-au totu spus că guvernulu grecescu are două sute de mii greci în Romani'a. Noi cari avem unu serviciu statisticu în ministeriulu de interne; cari amu fostu invitați și amu și trimis reprezentanți în congresulu statisticu de es-tempu dela Petersburg; cari dicem că suntemu statulu european și constituționalu, trebuie să nu să scim câți suposi eleni avem în statulu nostru? Administrațiunea țerei, armat'a țerei fisculu țerei și justiti'a țerei, au să nu nevoia să aiba prealabile lista de totu acesti locuitori în Romani'a cari tienu de protecțiunea pavilionului grecu, să nu să fie surprinse aceste autorități cu improvisare de suditi greci la ori-ce împregiurare?

Credem că marele legistu, ministrulu actualu de esterne, vede cătu este de gravă această cestiune, și trebuie să pregătască la răspunsu otaritu cându va fi interpelatu în camera. Pentru a trei'a oară i dăm acestu avertissementu.

Bucovina.

În fōi'a din Lembeog „Gazeta narodova“ cetim următoarea relațiune, asupra cărei'a atragemu atențiunea tuturor românilor, căci gasim inutile a mai stimula guvernulu, alu cărui servilismu și umilintiă în faci'a strainiloru încuragiează asemenea monstruosități:

Cându, suntu acum optu ani, Murawieff ordonase femelelor poloniloru osânditi de elu la mârte a dantiă cu oficerii muscali, și barbariloru loru a privi acestu spectaculu, Europ'a petrunsa de fiori, arunca pētr'a condamnării asupra unei asemenea torture nepomenite, dicendu: acest'a este unu muscalu selbatecu, unu germanu n'aru fi făcutu acest'a!

Cându, în Septemere, 1872, prussianulu celebră la Malborg cu festivități aniversarea seculară a întâiei desmembrări a Poloniei și ordonase poloniloru să binecuventeze acea faptă d'o inicitate neaudita până acum, opiniunea publică a părții celei mai nobile și luminate din Europ'a condamnă acea batjocorire a unui poporu nenorocitu, dicendu: acest'a este prussianulu trufasiu, ametitu de o reesită la care nu se acceptă nici odată; dăra... în Austri'a asemenea lucruri nu s'aru fi potutu petrece.

Semenatoriloru culturii germane din Austri'a, introdusi, că pionieri în Bucovin'a, le strica inse somnulu orgiele din Malborg, parându-le reu că n'au potutu fi actori la acea comediă. Ei s'au otaritu dăra a prepară și în Bucovin'a unu asemenea spectaculu.

Ei si-au luat că scopu a batjocuri natiunea română, și că pretestu împartirea Moldovei, și anume încorporarea Bucovinei cu Austri'a!

Cu toate că aniversarea ocupării factice a Bucovinei cade sibiă preste 5 ani, căci acea parte a Moldovei s'a deslipitu de tulpin'a ei în anul 1777, totu-si astăzi dejă d. Alth a pus în consiliulu comunale alu urbei Cernauti propunerea urgentă că „să se aléga o comisiune, care, în întielegere cu alte corporatiuni, să elaboreze o programă festiva pentru a 100 aniversare a acestui evenimentu fericitu!..“

Că pentru poporațiunea română acea serbare — care-i aduce aminte că din dominante a devenitu minoritate, perdiendu limb'a sa națională în școlă și în oficiu, precum și în legatură cu frații cetățieni ai statului vecinu independent — este o tortura morale, o bataie-de-joc și o deridere, la acest'a nici nu s'au gânditu!

Dintre polonii, cari suntu consiliari comunali, trei au esit din sala în tempulu desbateriloru, nevoindu a fi complicitii unor asemenea barbăre discusiuni: cei-lalti doi, o spunem cu parere de reu, au remasu.

S'a otaritu alegerea unui comitetu pentru prepararea festivitatilor cu ocaziunea serbării propuse. Abia consiliariulu Aba Steiner, unu israelitu, a potutu indupleca pre triumfatori sa amane alegerea membriloru pentru acelu comitetu, pana la constituirea noului consiliu municipale.

Sabiiu, 18/30 Octombre 1872.

Societatea de lectura a tinerimei dela institutul gr. or. pedagogico-teologicu din Sabiiu infiintata de 6 ani, amesuratu conclusulu adusu in sedintia sea din 15 Octombre a. c. si ia libertate a aduce la cunoscintia on. publicu urmatoriulu raportu despre starea si despre activitatea sea din anulu scolasticu trecut (1871/2):

Preste totu societatea s'a nisuitu a-si inmultii mie'a sea biblioteca si a-si procura o staricica finantiale pre catu i-a concesu impregiurările mai corespunditoria spre a-si acoperi lipsele sele procurandu-si cele necesarie. Anume: in anulu acest'a scolasticu espiratu, cu privire la biblioteca si-a inmultitu numerulu cartiloru, parte prin cumperare, parte prin oferiri din partea barbatiloru bine-voitori cu 42, si astfelu preste totu posiede 239 numere de carti. Mai departe cu privire la cassa, prin contriboirile membriloru si prin ofertele incurse cu ocaziunea unei sedintie publice, date in folosulu bibliotecei societății si-a formatu o suma de 150 fl. v. a. din cari a decisu, ca sa se procureze mai multe carti necesarie, pre cari nu le-a avutu.

Incătu privesce activitatea, societatea a tienutu in tota septamăna cate o sedintia (Duminec'a, 11 pana la 12 ore a. m.) in cari a pertractatu despre diferite teme scientifiche; cu ocaziunile acestoru sedintie au incursu din partea membriloru 22 eleborate originale si 2 traduceri; anume: au incursu din partea clericulu de anulu III Nicolau P. Petrescu eleboratele: „Vieta dupa morțe“, „Datinele la inmortentarea mortiloru din vechime, pana in dilele nostre, descriere dupa Schwanefeld“, o poesia „Rundunelele“, „Sentintie“, „Tractatu despre dorintiele membriloru a se nisiu catra scopu“, „Tractatu despre memoria“ si unu cuventu in memori'a lui Georgiu Lazaru. Mai departe din partea clericulu Simeonu Popescu au incursu: „Tractatu despre chiamarea preotiloru“, „O schitia din marirea stramosiesca“ (tractatu istoricu); „Ce-va despre originea si religionea romăniloru“ (tractatu istoricu) si „Haiducii din anulu 1784.“ Din partea clericulu Moise Tom'a: „O poesia, Crinulu si mus'a“, „Tractatu asupr'a referintiei romăniloru, fatia cu religionea si poesi'a“, „Tractatu despre cultur'a intelectuale si morale seu cultur'a mintiei si a animei“, „Observatiuni critice“ asupr'a unui elaboratu intitulatu: destinatiunea omulu spre umanitate si religione; si un'a cestiune de di (dialogu produsa cu ocaziunea sedintiei publice dela Duminec'a Mironositiiloru); din partea clericulu Grigoriu Petosu: „Destinatinea omulu spre umanitate si religione“, Tractatu „despre pasiunea dorintiei“ si o „Dissertatiune despre limba“ produsa totu la Duminec'a Mironositiiloru, din partea clericulu Grigoriu Maric'a: o cuventare „Despre umilintia.“ Din partea clericulu Ioanu Pop'a: „Morțe pentru patria“ traducere din „Stunden der Andacht.“ Din partea clericulu Teodoru Stavila: o poesia „Junele si filomela“. Din partea clericulu Basiliu Dancea: „O cuventare bisericiesca la nascerea lui Christosu“. Si din partea clericulu Victoru Pope'a unu elaboratu: „Despre folosele si stricaciunea ce a adusu poporulu romănu desbinarea bisericiei dela 1700. —

Tote aceste elaborate s'au inscriu in foi'a redigiata in senulu societății, carea se continua si acum sub numele de „Musa“, foi'a societății de lectura a tinerimei pedagogico-teologice. —

Societatea inse, pre langa medilocele sele amintite mai susu s'a bucuratu continue si de unu ajutoriu forte insemnatu, oferitu de catra buna-vointia mai multoru prea on. Redactioni, cari au fostu cu atat'a marinositate incatu nu si-au pregetatu sacrificiulu speselor, tramiendu-i gratuitu pretiosele domnieloru sele foi, pentru care si-au asecuratu recunoscintia eterna in animele membriloru societății. —

Dupa aceste toate, societatea si-a inceputu si in anulu acest'a activitatea, constituindu-se in 1-a Octomvre a. c. si avendu de conducatori pre prea

on. domnu Ioane Popescu, profesoru si protopopu si va continua cu ajutoriulu lui Dumnedieu. —

Datu in sedintia II 15 Octomvre 1872.

Moise Tom'a
cl. a III.

Varietati.

*** Minune. Pentru clim'a nostra este in adeveru o minune ceea ce amu vedutu cu ochii nostri. Unu maru incarcatu de mere a dou'a ora in anulu acest'a, in gradina unu locuitoriu de aici Dimitriu Jondrea, din cari ni s'a adusu doue ramuri incarcate cu mere mari ca ouele de gaina si deja rosii. Si din alte parti vinu sciri despre urmările tomnei celei escelente ce o avemu in anulu acest'a.

*** Cholera. In Bud'a domnesce coler'a. Dela 18—30 Octombre n. s'au bolnavitu 94 omeni din cari 27 au muritu. Dintre 29 soldati, cari s'au bolnavitu in acel'a-si tempu au muritu 5. In Pest'a nu s'a arlatu pana acum nici unu casu de colera.

*** Esundari mari au fostu in Itali'a in apropierea Mantovei si a Ferrarei. Pagubele suie la milioane si mai multe mii de familie suntu ruinate.

*** (Invitare de prenumera-tiune.) Inca pre candu me aflamu in Karlsruhe, in Germania sudica amu lasatu sa mi se tiparesca o brosiura de „poesii si prosa“ care astadi se afla tiparita sub titlulu de: „Suspinele selveloru“ si e impartita in III parti, continendu, pre harthia buna de 7 1/2 cole, cu tipariu frumosu: a) mirte, poesii in onorea mai multoru barbati ilustru, amici si reuniti; b) iedere, prosa, tractatu archeologicu despre unele urme romane de pre valea Renului; c) ciprese, poezie varie, intre altele: reshelulu austro-prussianu din anulu 1866 in poezie popor. si in fine unu epilogu in prosa, despre Silvania din tempurile betrane etc. etc. Brosiura e dedicata Reverendissimulu D. D. Demetriu Coroianu, Vicariu for. alu Selagiului si se pote procura (prin avisu postal) dela autorulu — Gradina c. Lazaru (Clusiu) — in monarhia numai cu 50 xr. v. a., in Romania'a cu 1 leu 50 bani. Dela 10 esemplarie unulu se da gratisu.

Roguinse cu tota onorea pre toti on. dd. autori din tota romănimea, cari au tiparitu, ori voru tipari ori-ce opu romănescu, ca sa bine-voiesca, de li va fi ramasu vre-unu esemplariu. a-mi trami in schimb din propriulu opu, unu esemplariu sub adres'a de mai susu, pentru 12 ori mai multe din acestu modestu opusculu (esemplariele superflue se potu dona, buna-ora studentiloru lipsiti, inse diligenti,) pentru cari subscri-sulu voiu spedati indatu, franco, cu adenca multiamita, tuturoru din opuscululu meu esemplariele competente. Iera subsemnatulu estu-modu pote mi voiu potea forma o mica inse necesaria biblioteca: pre calea librarielor inse negresitu nu; fiinduca „deficiente pecu —; deficiunt emne-nia.“

Victoru R o s s u
Profesoru.

*** Multiamita publica. Subscri-sulu me semtu indetoratu a esprima sincer'a mea multiamire, prea stimatoru domni, cari, cunoscundu restrinsele ajutoire cu care amu avutu de a me lupta in restempulu studiiloru la facultatea juridica si filosofica, au bine-voitu a me ajuta in mai multe renduri, cu sume insemnate, si anume, santiei sele parintelui asesoru consistoriale, Petru Badila din Sabiiu, parentelui Ioanu Manegutiu, parochu in Poiana, — dlui Ioanu G. Macelariu subjude in Mercurea si dlui Nicolau Ciugudenu notariu in Poiana. —

Primisca totu-de-odata susmentionatii domni deosebit'a mea supunere si recunoscintia, ce totu-deun'a le voiu conserva pentru sacrificiele facute cu mine.

Vien'a in 20 Octomvre 1872.

Nicolau Olariu
Dr. de drepturi si absolutu
de filosofia.

Concursu.

Pentru statiunea de invetiatoriu la scol'a confessională gr. or. din orasiu Alb'a-Iuli'a.

Emolumentele suntu urmatoarele:

1. 200 fl. v. a. lefa pre unu anu scol.

2. Cuartiru liberu si lemne suficiente pentru incalditu.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati

a-si tramite recursele sele documentate conformu Statutului Organicu — la subscrisulu pana in 29 Octombre a. c.

Alb'a-Iuli'a 18 Octombre 1872.

Alesandru Tordosianu
Protopresbit. gr. or. alu
Albei-Iuliei.

(1—3)

Nr. 69. 1872.

Concursu.

Pentru statiunea de capelanu langa neputinciosulu parochu Simeone Brateanu in Potocu Protopresbiteratulu gr. or. alu Turdei superioare, se deschide pre bas'a In. resolutiuni cons. dto 21 Septembrie a. c. Nr. cons. 810 — pana in 26 Octombre a. c., in carea di va fi si candidatiunea, concursu Emolumentele suntu:

Tertialitatea din tote venitele parochiali, si anumitu: dela 120 familie cate o ferdela cucuruzu sfarimitu, o di de lucru, si de pre portiunea canonica aratore si cositoare in marime de 10 Jugere.

Doritorii de a ocupa acesta statiune cu Suplicele lor instruite in sensulu „Stat. organicu“, se voru adresa la subscrisulu, — post'a ultima Regi-nulu sasescu. —

Idicela in 2 Octombre 1872.

(3—3)

Iosifu Brancovanu
Prot. gr. or.

Concursu.

Pentru ocuparea stationiloru invetiatoresci din urmatoarele comune, ale protopopiatulu Zlat'a de josu se deschide concursu, pana la 25 Octombre a. c.

1. Carpenisio, cu salariu anulu de 120 fl. v. a. cuartiru si lemne.

2. Ciurules'a, cu salariu anulu de 80 fl. v. a., cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupa unulu din aceste posturi, sa-si substearna suplicele instruite conformu „Statutului organicu“ — la subscrisulu.

Abruda in 8 Octombre 1872.

In contielegere cu comitecele parochiale, concerrinte.

(3—3)

Ioanu Gallu
Prot. gr. or.

Concursu

Se publica pentru postulu invetiatorescu la scol'a confessională gr. or. rom. din Sohodolu, tractulu Zalathnei superioare, pana in 26 Oct. st. v. a. c. candu se va si eforti alegerea.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cari bani se platescu din cassa comunale, cuartiru liberu si 8 stangini de lemne, din cari are a se incaldi si scol'a.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele instruate conformu Stat. Org. si ca a absolvitu 4 clase gim. suntu de a se adresa comitetulu parochialu, catra dlu protopopu Ioanu Patiti'a in Campeni.

Sohodolu in 8 Oct. 1872.

In contielegere cu dlu protopopu tractualu

Comitetulu parochialu.

Ioanu Nariti'a

(2—3)

Presiedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de a II-lea invetiatoriu in comun'a Sanpetru protopresbiteratulu II. alu Brasiovlui gr. or., se escrie concursu pana la 26 Oct. a. c. st. v. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

Salariu anulu din cassa alodiale fl. 100 v. a. si dela fia-care copilu scolariu 40 xr.

Din beneficiile comunale adeca parti din (sortea) impartirii de fenu comunale si unu locu pentru verdia; care aceste tote facu in bani circ'a 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestu postu au sa-si inaintiede petitionile loru inzestrate cu documentele prescise in Statutului Organicu, inspectiunei scolare districtuale respective dlui protopopu I. Petricu in Brasiovu.

Sanpetru 5 Oct. 1872.

Comitetulu parochialu gr. or.

(3—3)